

Riu Llobregat

El Papiol

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Horts del pla del Llobregat
Emplaçament Constitueix el límit oest del municipi
Alçada: 24

Coordenades:

Latitud: 41.43209
Longitud: 1.99762
UTM Est (X): 416251
UTM Nord (Y): 4587210

Classificació

Número de fitxa 08158 - 111
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Agència Catalana de l'Aigua, Carrer de Provença, 204, 08036
Barcelona

Fitxes associades:

[Sínia](#)

[Rec del Canal de la Infanta](#)

[Monument als morts de la riuada de 1962](#)

[Casa de les Aigües](#)

[Horts del Pla del Llobregat](#)

[Pou de captació d'aigües](#)

[Molí de l'Argemí](#)

Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo Gabaldón

Descripció

El Llobregat és un dels principals rius de Catalunya. Neix a les fonts del Llobregat, a una altitud de 1.295 m sobre el nivell del mar a Castellar de n'Hug (Berguedà) i desemboca al Mar Mediterrani al Prat de Llobregat, prop de Barcelona. Tota la seva conca és en territori català i recorre les comarques barcelonines des del nord cap al sud. El curs d'aquest riu ha estat molt aprofitat per a diversos usos: agrícoles, industrials i de consum, entre altres. El riu, en passar pel terme del Papiol, es troba encaixonat a la vall baixa del Llobregat, que va des del congost de Martorell fins l'estret de Sant Boi-Cornellà, el qual marca l'inici del delta. En aquest punt el riu ha perdut part del seu cabal que s'enfonsa a la cubeta de Sant Andreu de la Barca i forma l'aqüífer profund del delta. Al terme del Papiol el riu presenta una plana que ha estat aprofitada tradicionalment per a conreus d'horta, com demostraven les nombroses sínies que hi havia. L'estructura hidràulica més important és la resclosa i comportes que serveixen per a la captació d'aigua potable per a les poblacions de la plana baixa del Llobregat i la ciutat de Barcelona. I antigament derivava l'aigua cap a la casa de comportes de Molins de Rei. Els torrents tributaris de la riera de Vallvidrera són el de les Barreres i el de Ca n'Amigonet, tots dos paral·lels. Un dels torrents que ha desaparegut és el de les Argiles. Abans abocava les seves aigües al torrent del Gavatx (dit també del Peu de la Costa), prop del Molí de l'Argemí, però aquest aiguabarreig va ésser desplaçat més enrere en la construcció del ferrocarril i més tard per l'autopista, i finalment va desaparèixer amb la construcció d'un polígon industrial.

Observacions:

El Llobregat i la riera de Rubí formen el límit de ponent amb els termes de Pallejà i Castellbisbal (del Vallès Occidental), respectivament.

Història

A l'antiguitat el riu era conegut com a Rubricatum, topònim que ens ha arribat pel testimoni dels geògrafs Pomponi Mela, Plini el Vell i Claudi Ptolemeu. En llatí, el mot Rubricatus vol dir vermellós i probablement feia referència a les tonalitats vermelloses de les seves aigües, que són molt evidents en moments de crescuda l'aigua es torna d'aquest color, especialment després de passar per Castellbisbal. El topònim no torna a aparèixer fins al segle IX, sota la forma Lubricatus, Barbs, bagres, anguiles, carpes...encara es pescaven a començament del segle XX al riu Llobregat al seu pas pel Papiol. Això era possible gràcies al gran cabal d'aigua que aleshores portava el riu. Les captures més bones es feien a la resclosa. Era tan gran l'anomenada d'aquests llocs que els aficionats a la pesca arribaven a venir-hi amb el tren (Faura Arís, 1996: 29).

De sempre el riu ha estat el motor de riquesa del poble: propiciava l'aigua per la indústria (primer els molins de gra, després els paperers...) i regava el vall ple d'hortes. També, en ocasions, es desbordava amb les consegüents riuades documentades històricament.

Bibliografia

Faura Arís, A. (1996) L'Abans del Papiol. Recull gràfic 1890-1960. Ed.: Efadós. Col·lecció: Baix Llobregat. El Papiol.

<https://www.encyclopedia.cat/EC-GEC-0048909.xml>

